

EU:s nya bioekonomistrategi – hot eller möjlighet?

EU-kommissionen har aviserat att man ska presentera en uppdaterad bioekonomistrategi den 12 november. Den nya bioekonomistrategin ska främja hållbarhet, konkurrenskraft och motståndskraft. Den cirkulära bioekonomin kan stärka EU:s konkurrenskraft och tillgången på förnybara material, menar kommissionen (läs mer [här](#)).

Med ”bioekonomi” syftar kommissionen på användningen av förnybara biologiska resurser (biomassa) från land och hav, såsom grödor, skogsprodukter, djur och mikroorganismer, för att producera livsmedel, material och energi. Med den uppdaterade bioekonomistrategin vill kommissionen påskynda utvecklingen av en hållbar bioekonomi i EU.

Strategins syfte är att minska beroendet av icke-förnybara resurser, förvalta naturresurser på ett hållbart sätt, säkerställa livsmedelstillgång, begränsa och anpassa sig till klimatförändringarna samt stärka den europeiska konkurrenskraften och skapa jobb. En cirkulär och biobaserad ekonomi är en prioriterad fråga för att öka resurseffektiviteten och minska miljö- och klimatpåverkan samtidigt som det kan gynna näringslivsutveckling.

I ett utkast från den 6 oktober, som Svebio tagit del av, anför kommissionen emellertid att det är ett problem att bioenergens andel av energimixen har ökat de senaste decennierna. Vidare nedvärderas alla former av bioenergi – inklusive restprodukter från skog och jordbruk. Till detta föreslås en striktare tolkning av den så kallade kaskadprincipen. Den innebär att skogsråvara i första hand ska användas till produkter och material, och i sista hand till energi. Därigenom riskerar tillgången till biomassa för energi- och drivmedelsändamål att minska och försämra möjligheterna för bioenergi.

FORTS PÅ SID 2

Kraftlyftet – nya möjligheter för kraftvärmen

Foto: Stig Almqvist

Efter årsskiftet öppnar Energimyndigheten upp sitt stödprogram Kraftlyftet som bland annat riktar sin till fjärrvärmeföretag som vill uppgradera till elproduktion. På bilden Igelsta kraftvärmeverk (Söderenergi) i Södertälje, som är Sveriges näst största biobasede kraftvärmeverk för värme och el.

Läs mer på sidan 2.

Avskogningsförordningen – förändringar i elfte timmen

EU-kommissionen har föreslagit lättnader och förenklingar för tillämpningen av avskogningsförordningen (EUDR). Bland annat föreslås en mjukare infasning för små företag, som till exempel för enskilda skogsägare. Men det sista ordet är inte sagt. Även Ministerrådet och Europaparlamentet måste säga sitt.

Läs mer på sidan 4.

Innehållsförteckning

1. EU:s nya bioekonomistrategi – hot eller möjlighet?
2. Styrmedelsutredningen har svåra nötter att knäcka
2. Kraftlyftet – Snart öppnar ansökan
3. Miljömålsberedningen enig
3. Ändringar i avskogningsförordningen
4. Regeringsuppdrag om kraft- och fjärrvärmen – Kom med inspel!
4. EU:s förslag om skogsövervakning nedröstat
5. EU-förslag om sänkta energipriser
5. Ny rapport om skogens betydelse för försörjningsberedskapen
5. Riksrevisionens rapport om det klimatpolitiska ramverket
5. Kraftsamling för HVO100
6. Information från Energimyndigheten
7. Marknaderna
8. Debattartiklar

BIOENERGINYTT utkommer med 11 nummer per år

Ansvarig utgivare: Anna Törner

Redaktör: Johnny Kjellström

Redaktion och prenumerationer: SVEBIO, Kammakargatan 22, 111 40 Stockholm

Tel 08-441 70 80, info@svebio.se, www.svebio.se

Manusstopp för detta nummer: 2025-10-30

Grafisk Produktion: Maddern Design AB

Svebios kommentarer:

Svebio menar att det som förs fram i utkastet ger en felaktig och förenklad syn på träråvara för materialanvändning. Kommissionen har förbisetat att många biogena flöden inte kan användas till möbler eller byggmaterial samt att skoglig biomassa – främst restprodukter – i dag spelar en central roll för produktion av el, värme, drivmedel och livsmedel.

Dessutom har kommissionen börjat i fel ände. Istället för att lägga restriktioner på biomassa borde EU göra användningen av fossila bränslen dyrare, stärka styrmedel som gynnar bioenergi, förenkla tillståndprocesser och skapa en fungerande marknad för biobaserade produkter.

Att man dessutom förordar en striktare tillämpning av kaskadprincipen har drag av planekonomi och merkantilism. Istället för att politiker och tjänstemän bestämmer vad biomassan får användas till bör marknaden bestämma. Den som betalar bäst får råvaran. Så fungerar en marknadsekonomi.

Till detta glöms beredskapsperspektivet bort helt. Bioenergens betydelse för försörjningstryggheten kan inte underskattas.

Det sista ordet är inte sagt och kommissionen har ett par veckor på sig att justera sitt förslag. Just nu pågår ett intensivt arbete i flera länder och organisationer för att värna bioenergin och få en bioekonomistategi som tar hänsyn till dess fördelar. 🍀

Styrmedelsutredningen har svåra nötter att knäcka

Regeringen tillsatte i oktober 2024 den så kallade Styrmedelsutredningen (dir. 2024:98, läs [här](#)). Utredningen ska analysera vilka styrmedel som kan utformas för att fasa ut fossila bränslen på ett kostnads- och samhällsekonomiskt effektivt sätt och för att nå det långsiktiga nationella klimatmålet till 2045 samt de EU-åtaganden som Sverige har på klimatområdet. Till detta ska utredningen bland annat föreslå hur reduktionsplikten kan utvecklas och se om andra styrmedel på ett kostnads- och samhällsekonomiskt effektivt sätt kan säkerställa att Sveriges klimatåtagande gentemot EU nås och som bidrar till en utfasning av fossila bränslen senast 2045.

Syftet med utredningen är dels att säkerställa att klimatåtagandena nås utan att hushåll och näringsliv drabbas av orimligt höga kostnader, dels att säkerställa att utfasningen av fossila bränslen sker på ett säkert och acceptabelt sätt så att Sveriges och näringslivets konkurrenskraft kan bibehållas och stärkas samt inte leder till hämmande regelverk eller får skadliga effekter för delar av landet eller samhället.

Utredningen har bland annat beställt en underlagsrapport av ELS Analysis för att sammanfatta och presentera de politiska och marknadsmässiga förutsättningarna för förnybara bränslen i Sverige från 2027 till 2045 (läs rapporten [här](#)).

I rapporten presenteras bland annat prisprognoser för bio-bränslena HVO, FAME och biobensin (där bioetanol utgör den största andelen), vätgas och e-bränslen, samt de fossila bränslen som kommer att användas inom vägtransporter framöver.

Utredningen ska lämna sina förslag till regeringen den 4 maj 2026.

Svebios kommentarer:

Utredningen har en rad komplicerade frågor att ta ställning till, bland annat om vi ska ha ett reviderat reduktionsplikssystem eller om vi ska införa ett svenskt parallellt utsläppshandelssystem som ska verka vid sidan om ETS2? Eller en kombination av båda? Ska höginblandade biodrivmedel (till exempel HVO och biogas) ingå i systemet och hur ska energiskatterna utformas? Det sistnämnda är avhängigt av hur förhandlingarna om ett nytt energiskattedirektiv går i Bryssel. Dessutom ska priserna bli "acceptabla" för konsumenterna och vad är ett acceptabelt pris på drivmedel?

EU:s nya utsläppshandelssystem ETS2, som införs 2027, är obligatoriskt för samtliga medlemsstater att införa (läs mer på [Naturvårdsverkets hemsida](#)). Regeringen meddelade i sin klimathandlingsplan att i Sverige ska arbetsmaskiner i jord- och skogsbruket inkluderas i systemet. Detta innebär högre kostnader för svenska företag än för företag i konkurrentländer. ETS2 förväntas nämligen driva upp drivmedelspriserna i Sverige. Hur kommer detta att påverka konkurrenskraften?

▪ Svebio ingår i utredningen referensgrupp och tar gärna emot förslag till och frågor om utredningen. Vänd er till johnny.kjellstrom@svebio.se. 🍀

Kraftlyftet – Snart öppnar ansökan

Regeringen har i budgetpropositionen för 2026 aviserat ett utökad anslag till Energimyndighetens stora satsning Kraftlyftet. Syftet är att stärka det svenska elsystemet genom större investeringar i elproduktionskapacitet, bland annat från kraftvärme och värmelager.

Kraftlyftet ska även främja regionala anslutningsåtgärder och investeringar, till exempel investeringar i ombyggnader av värmeverk till biokraftvärmeverk och till investeringar i nya biokraftvärmeverk eller ökad elektrisk effekt i en befintlig sådan anläggning.

För närvarande arbetar Energimyndigheten med utformningen av ett investeringsstöd inom ramen för Kraftlyftet. Stödet ska gå till projekt som bidrar till ett mer leveranssäkert elsystem och som bidrar med elproduktionskapacitet regionalt där behovet är som störst.

Förordningen om statligt stöd för ökad leveranssäkerhet föreslås träda i kraft 1 januari 2026. Energimyndigheten planerar att öppna utlysningen under första kvartalet 2026. Läs mer på [Energimyndighetens hemsida](#).

Svebios kommentarer:

De ökade satsningar som nu görs inom ramen för Kraftlyftet är mycket välkomna. För att få en trygg och samhällsekonomiskt effektiv energiförsörjning krävs samlade insatser och goda förutsättningar för investeringar i fossilfri elproduktion. För att uppnå en bättre balans mellan elproduktion och elanvändning i alla delar av Sverige, samt en hög och stabil överföringsförmåga, behöver utvecklingen av elanvändning, elproduktion, flexibilitet och elnät gå i takt tidsmässigt och geografiskt. Svebio anser att när produktionen av el, värme och bränslen integreras

tätare ökar behovet av väl integrerade energisystem där el-, gas- och fjärrvärmesystemen samspelar. Utbyggnaden av elsystemet och utvecklingen av elmarknaden behöver göras utifrån ett systemperspektiv och ske på ett teknikneutralt sätt för att uppnå en samhällsekonomiskt effektiv och trygg elförsörjning som säkrar elsystemets leveranssäkerhet. Dock anser Svebio att förslaget om att åtgärder som får stöd inom Kraftlyftet ska vara färdigställda senast den 1 januari 2030 är alldeles för snävt. Med anledning av långa processer för att finna finansiering samt för att erhålla miljö tillstånd, kunna genomföra hantering inom plan- och bygglagen – och ta höjd för eventuella överklagandeprocesser – bör denna tid bör förlängas, lämpligen till 2035. Här inväntar vi besked från Regeringskansliet.

Vidare noterar Svebio att stöd inte kan lämnas för den sannolikt mest kostnadseffektiva åtgärden, nämligen åtgärder som möjliggör fortsatt elproduktion i biokraftvärmeverk som i annat fall skulle tas ur drift. Det bör därför övervägas möjligheter för att stödja upprätthållande av befintlig biokraftvärmeproduktion.

Sveriges ingenjörer och AFRY presenterade den 29 oktober en ny rapport om bland annat kraftvärmens potential. Ta del av rapporten [här](#). 🍀

Miljömålsberedningen enig

Den parlamentariska Miljömålsberedningen är enig och har kommit överens om att anpassa den svenska klimatpolitiken till EU:s regelverk. Beredningens grunduppgift är att föreslå hur miljö kvalitetsmålen ska nås genom politiskt förankrade förslag till strategier med etappmål, styrmedel och åtgärder. I det betänkande som presenterades den 30 oktober har uppdraget bland annat varit att:

- analysera hur effektiviteten av styrningen mot de svenska etappmålen till 2030 påverkas av EU:s klimatpaket 55-procentpaketet.
- lämna förslag på hur svenska etappmål till 2030 kan utformas så att de bättre överensstämmer med Sveriges åtaganden inom EU och styr effektivt mot det långsiktiga målet om nettonollutsläpp senast 2045 och negativa utsläpp därefter.

- lämna förslag på ett utvidgat uppdrag och se över reglerna för förordnande av ledamöter till Klimatpolitiska rådet samt i dessa delar lämna nödvändiga författningsförslag.

De åtta riksdagspartierna är nu överens om att utsläppen från bland annat trafiken, jordbruket och uppvärmning av hus ska minskas med 60 procent till år 2030 jämfört med nivån 2005, istället för 1990, det vill säga samma referensår som EU använder. Högst 10 procentenheter av utsläppsminskningarna får ske genom kompletterande åtgärder. Läs mer [här](#).

Utsläppen fram till 2030 bör följa en målbana som ges av en linjär minskning från 2015 års utsläpp fram till måläret. Regeringen ska i klimatredovisningen redovisa utvecklingen av utsläpp och kompletterande åtgärder i förhållande till etappmål och målbana. Regeringen ska även i klimathandlingsplanen presentera en inriktning för uppbyggnaden av kompletterande åtgärder. Detta kan röra till exempel bio-CCS, ökade nettoppdrag i markanvändningssektorn, verifierade utsläppsminskningar utomlands, annullering av utsläppsrätter i EU ETS samt ytterligare kompletterande åtgärder, exempelvis biokol.

Miljömålsberedningen anför att en bred politisk förankring i Sveriges riksdag kring de klimatpolitiska målen utgör en säkerhet för de företag som avser göra långsiktiga investeringar som bidrar till minskade utsläpp av växthusgaser.

Svebios Valplattform 2026

Nu är det snart bara tio månader till nästa riksdagsval. Det är ingen avancerad gissning att energifrågorna kommer att få en central roll även i detta val. Mycket kommer självfallet påverkas av vinterns priser på värme, el och drivmedel.

Svebio planerar nu att ta fram en valplattform med frågor att driva gentemot riksdagspartierna inför valet.

Har ni några funderingar eller förslag på frågor som ni anser att Svebio bör driva? Det kan röra allt ifrån skatter, hållbarhetskriterier och regelförenkling till definitioner och styrmedel.

Hör av er till Svebios kansli: info@svebio.se

Ändringar i avskogningsförordningen

Foto: Johnny Kjellström

Jessika Roswall, ansvarig EU-kommissionär för avskogningsförordningen.

EU-kommissionen föreslår ändringar i avskogningsförordningen (EUDR) i stället för att skjuta upp införandet ytterligare fram ett år som det tidigare ryktats om.

EU-kommissionen lade nyligen fram ett förslag om att revidera några av reglerna i förordningen och att skjuta upp införandet

för små- och mikroföretag. Läs kommissionens förslag [här](#).

EUDR antogs under våren 2023 och ska förhindra handel med varor som bidrar till avskogning och skogsförstörelse runt om i världen. Förordningen skulle ha trätt i kraft den 30 december 2024, men under hösten 2024 röstade Europaparlamentet och Ministerrådet för att skjuta upp tillämpningen av lagen med ett år till den 30 december 2025 eftersom företagen på EU-nivå inte hade fått tillräcklig information om hur de skulle kunna införa lagstiftningen och inte haft möjlighet att upprätta system för att exempelvis kunna hantera de nya administrativa spårbarhetskrav som krävs.

EU-kommissionen föreslår nu både förenklingar i förordningen och att genomförandet skjuts fram för små företag till 30 december 2026. De föreslagna ändringarna innebär lättnader för små företag och primärproducenter i länder med låg risk för avskogning, vilket Sverige är klassat som. Bland annat föreslås att små primärproducenter och mikroföretag, till exempel skogsägare och lantbrukare, endast ska behöva ange postadress i stället för exakta geografiska koordinater för produktionen. EU-kommissionen föreslår att avskogningsförordningen ska träda i kraft 30 december 2025 för större företag, såsom skogsbolag och skogsägarföreningar, medan små aktörer får 12 månaders infasningstid innan förordningen börjar gälla även för dem.

EU-kommissionens förslag behöver godkännas av Europaparlamentet och Ministerrådet innan det kan träda i kraft. Läs mer om EUDR på Skogsstyrelsens hemsida [här](#).

Svebios kommentarer:

Det är positivt att kommissionen nu har tagit till sig av den kritik som har riktats mot hur införandet av EUDR ska gå till, men det sker i elfte timmen. I många länder är inte ens IT-systemen på plats och med hot om böter om företagen inte följer regelverken skulle det ha kunnat bli kaos vid årsskiftet. Nu föreslår kommissionen både förenklingar och en "mjukare" infasning. Det är bra, men samtidigt är EUDR bara ett av alla de EU-direktiv som forcerats fram de senaste åren och som – felaktigt implementerade – kan slå mot tillväxten. Nya regelverk som NRL (naturrestaurering), LULUCF (markanvändning) och RED III (förnybart-direktivet) kan innebära både hot och begränsningar för bioenergens möjligheter. Därför är det väldigt viktigt att regeringen håller i sin linje att värna det svenska skogsbruket och motverka den – i många fall – negativa bilden av bioenergin som möjliggörare.

Företagen får dessutom vandra i osäkerhet några veckor till. Ministerrådet och Europaparlamentet ska också säga sitt om förslaget. Den processen är inte klar förrän i början av december. ♥

Informationsmöten om avskogningsförordningen

Skogsstyrelsen anordnar informationsmöten om EUDR. Ni ansluter till mötet via länkar nedan. (Ingen anmälan krävs).

- Onsdag den 5 november kl. 14-15. [Teamslänk](#)
- Fredag den 21 november kl. 11-12. [Teamslänk](#)
- Torsdag den 4 december kl. 11-12. [Teamslänk](#)
- Torsdag den 18 december kl. 11-12. [Teamslänk](#)

Läs mer om EUDR på Skogsstyrelsens hemsida [här](#).

Regeringsuppdrag om kraft- och fjärrvärmens – Kom med inspel!

I augusti fick Energimyndigheten ett regeringsuppdrag om att stärka kraft- och fjärrvärmens. (Uppdragsbeskrivningen går att läsa i sin helhet via följande länk: [Beslutsdokument](#)).

Svebio kommer att delta i Energimyndighetens referensgrupp som kommer att arbeta med att ta fram förslag och analyser med anledning av uppdraget.

Nu välkomnar Energimyndigheten inspel senast den 12 november. Energimyndigheten har på sin hemsida samlat frågor som är särskilt viktiga för uppdraget. Det går även utmärkt att lämna synpunkter eller inspel utöver frågorna. Läs mer [här](#).

Energimyndigheten vill ha inspel från aktörer som fjärrvärme- och kraftvärmeföretag, fjärrvärmekunder, elnätsföretag, bränsleleverantörer, kommuner och regioner, bransch- och intresseorganisationer, akademi, forskningsaktörer samt myndigheter och andra som påverkas av eller kan bidra till uppdraget.

Regeringsuppdraget är uppdelat i fyra delar;

1. Systemkonsekvenser – Energimyndigheten ska analysera konsekvenser för elsystemets kapacitet, effektsituation och energi-

försörjning i ett scenario med en kraftig minskning av fjärrvärmeleveranserna och andelen biobränslen i fjärr- och kraftvärmens till 2050.

2. Nätnytta och beredskap - Kvantifiera och kommunicera nyttan av fjärrvärmens för elsystemet, lokalt och regionalt, inklusive ur ett energiberedskapsperspektiv, och bedöma hur denna information kan användas i regional och kommunal energiplanering och i frivilliga dialoger mellan fjärrvärmeföretag och elnätsbolag om ersättning för nyttan.

3. Hållbara skogsbränslen - Analysera hinder som begränsar tillgången på hållbara skogsbränslen för el- och värmeproduktion och föreslå lämpliga åtgärder för att öka tillgången av sådana hållbara skogsbränslen.

4. Redovisning - Utvärdera hur fossila utsläpp från fjärrvärme redovisas av företag i hållbarhetsredovisningar eller andra redovisningar, analysera huruvida och i så fall på vilket sätt redovisningen av utsläpp kopplade till fjärrvärme.

Hela uppdraget ska redovisas till regeringen 15 augusti 2026.

EU:s förslag om skogsövervakning nedröstat

Europaparlamentet röstade i vecka 43 nej till EU-kommissionens förslag om en ny förordning för övervakning av skogar i EU. Förslaget – som syftar till att samla in jämförbara data om skogstillstånd och avverkning – röstades ner efter kritik om ökad byråkrati och brist på nationellt självbestämmande (läs mer på EU-kommissionens [hemsida](#)).

EU-kommissionen lade fram sitt förslag till förordning om skogsövervakning i november 2023. Syftet med förslaget var att harmonisera datainsamlingen om skogar i EU genom satellitdata och nationella inventeringar, för att bättre följa skogarnas tillstånd, motverka olaglig avverkning och stärka klimatanpassningen. Förslaget om skogsövervakning är en del av EU:s gröna giv, strategin för att minska unionens klimatpåverkan och stärka den biologiska mångfalden. Kommissionen har menat att bättre och mer detaljerade data om skogarna behövs för att kunna följa utvecklingen och fatta gemensamma beslut.

Frågan om skogspolitiken har länge varit känslig. I länder som Finland och Sverige, där skogsbruket är en central del av både ekonomi och kultur, finns en oro för att Bryssel ska få för stort inflytande över hur skogar används och förvaltas.

Från kommissionens sida menar man att skogen spelar en avgörande roll för EU:s klimatmål. Genom att binda koldioxid och ersätta fossila material i industrin bidrar skogen till att minska unionens totala utsläpp. Men balansen mellan klimathänsyn, biologisk mångfald och skogsbrukets ekonomiska betydelse är svår att hantera.

Förslaget om skogsövervakning avslogs med stor majoritet i Europaparlamentets miljö- och jordbruksutskott den 23 september och i förra veckan röstades det ner av hela Europaparlamentet. Argumenten för avslaget var att förslaget påverkar i för hög grad nationella kompetensen för hantering av skogar och innebär administrativt krångel. EU-kommissionen har efter omröstningen i Europaparlamentet föreslagit att lagförslaget ska dras tillbaka.

EU-förslag om sänkta energipriser

EU:s energipriser är alldeles för höga och att det krävs både akuta och strukturella insatser för att komma tillrätta med problemet. Det var EU-kommissionens besked vid en presskonferens den 16 oktober (läs [här](#)) då en ny vision för arbetet med klimat och energi presenterades.

Energikommissionären Dan Jørgensen menade att energipriserna i EU fortfarande är alldeles för höga jämfört med konkurrerande regioner och pekade ut kostnadsläget som ett direkt hot mot både industrins konkurrenskraft och hushållens ekonomi. För att råda bot på detta presenterade kommissionen sju förslag för att sänka energipriserna;

1. Nya statsstödsregler för energiintensiv industri.
2. Sänkta energiskatter och nätavgifter.
3. EU-fonder till elnät och energilagring.
4. Finansiering och riskdelning via EIB och nationella investeringsbanker.
5. Snabbare tillståndsprocesser.
6. Gemensam gasupphandling – fokus på sydöstra Europa.
7. Fler överföringsförbindelser mellan ländernas elnät.

[Här](#) kan ni läsa mer om EU-kommissionens förslag kring hur energipriserna ska sänkas.

Ny rapport om skogens betydelse för försörjningsberedskapen

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens (KSLA) arbetsgrupp ”Skog och bioenergi” har presenterat viktiga slutsatser kring skogsnäringens roll i Sveriges försörjningsberedskap. I rapporten betonas bland annat bioenergins betydelse och det konstateras att skogsnäringen bidrar särskilt via energi- och värmeförsörjningen där bioenergin utgör cirka 30 procent av Sveriges totala energitillförsel. Svebio har bidragit till arbetet, bland annat med analyser över biomassa- och energiflöden från den svenska skogen.

Läs KSLA-rapporten [här](#).

Riksrevisionens rapport om det klimatpolitiska ramverket

Den 21 oktober presenterade Riksrevisionen en granskningsrapport om regeringens, Naturvårdsverkets och Energimyndighetens arbete med att ta fram underlag till klimatredovisningar och klimathandlingsplaner, alla viktiga delar i det klimatpolitiska ramverket. Granskningen har också omfattat Klimatpolitiska rådets arbete med att utvärdera om regeringens politik är förenlig med klimatmålen. Läs Riksrevisionens rapport [här](#).

Granskningen visar att underlagen till regeringens klimatpolitik har flera brister. De riskerar bland annat leda till att effekterna av olika utsläppsminskande åtgärder överskattas, och att riksdagen därför inte får en korrekt bild av behovet av att minska utsläppen. Kritiken gäller framför allt Naturvårdsverkets samlade underlag till regeringen. Riksrevisionen gör bedömningen att bristerna innebär en risk för att de klimatpolitiska åtgärdernas effekter överskattas, och att den framtida utvecklingen av utsläpp och upptag av växthusgaser framstår som säkrare än vad den egentligen är.

Granskningen visar också att ingen aktör granskar regeringens och myndigheternas effektbedömningar, beräkningsunderlag och modeller för klimatredovisningar och klimathandlingsplaner. Klimatpolitiska rådet har i uppgift att utvärdera de underlag och modeller som regeringen bygger sin politik på, men har inte prioriterat detta.

Kraftsamling för HVO100

Fossilfritt Sverige har initierat kampanjen ”Kraftsamling för HVO100” som Svebio – tillsammans med andra branschorganisationer – stödjer. Bakgrunden är att trafikens utsläpp har ökat kraftigt sedan reduktionsplikten sänktes 2023. Sverige riskerar därför att inte nå EU:s klimatmål till 2030. Om ungefär en tiondel av den fossila dieseln som används byts ut till HVO100 från och med idag så skulle vi uppnå målet. Kampanjen syftar till att få företag, organisationer och privatpersoner som kör på fossil diesel att byta till HVO100. Startside för kraftsamlingen hittar ni här: [Kraftsamling för HVO100 - Fossilfritt Sverige](#)

Foto: Pixabay

Förnybartdirektivet (RED III) – Informationsmöte om hållbarhetskriterier och skogsbiomassa

Energimyndigheten anordnar torsdagen den 6 november ett digitalt informationsmöte om vad som gäller för verifiering av skogsbiomassa.

Energimyndigheten bedömer att Sverige i dagsläget inte uppfyller alla kriterier för att kunna räknas som A-land enligt RED III i nuläget. Därför måste vissa marktkriterier för svensk skogsbiomassa i stället säkerställas för varje ursprungsområde. Det saknas dessutom vissa definitioner i svensk lagstiftning som behövs vid verifiering av marktkriterier.

Energimyndigheten bjuder in till ett webinarium för information om vilka kriterier som svensk skogsbiomassa kan uppfylla på A-nivå. De kommer också informera om vilken vägledning de kan ge för verifiering på B-nivå.

Anmälan till mötet sker via denna [länk](#).

Webbinarium om produktionsstöd för biogas

Den 14 november öppnar utlysningen för produktionsstöd till biogas gällande 2026. Energimyndigheten inbjuder till webinarium om utlysningen den 19 november, läs mer [här](#).

Utlysning Bio+

Energimyndigheten har öppnat utlysningen inom programmet Bio+. Programmet syftar till att stärka och öka förståelsen för bioenergens roll i ett hållbart, resilient och robust energisystem. Utlysningen syftar till att öka kunskap om eller utveckla biobaserade lösningar och värdekedjor som stärker funktionen och robustheten i det fossilfria energisystemet.

Utlysningen omfattar cirka 80 miljoner kronor och ansökan stänger den 12 november 2025. Läs mer [här](#).

Totalförsvarsinformation från Energimyndigheten

Energimyndigheten har publicerat fördjupad information för energisektorn rörande energiberedskap, till exempel om höjd beredskap, totalförsvar och totalförsvarsplanering.

Mycket händer inom området och företag inom energisektorn har en viktig roll inom energiberedskap. Energimyndigheten har listat användbara länkar med information. Läs mer [här](#).

Register now!

**VÄLKOMMEN TILL SVEBIO
STORA BOKRAFT-
OCH VÄRMEKONFERENS**

19 - 20 november 2025 i Växjö

GULDSPONSOR: **VEAB** SILVERSPONSOR: **SÖDRA**

VÄXJÖ ENERGI

SVEBIO

Save the date

**NORDIC
PELLETS
CONFERENCE**

3-4 FEBRUARY 2026

Länk till anmälan och information:
[Stora biokraft- och värme konferensen | Svebio](#)

Sveriges energiläge

Väder och produktionsförutsättningar förväntas ha fortsatt stor prispåverkande effekt under hösten och inledningen av vintern samtidigt som revisioner i kärnkraften fortfarande pågår.

Drivmedels- och värmeförsörjningen bedöms vara stabil. Det genomförs prishöjningar i flertalet fjärrvärmenät som motiveras med högre bränslepriser. Gasförsörjningen är för närvarande stabil.

Biodrivmedel

Priset på etanol ökade något under september jämfört med augusti. Tillgången av etanol på marknaden i nordvästra Europa minskar bland annat efter att en av Storbritanniens största etanolproducenter nu har stängt. Etanolproduktionen i USA har fortsatt att minska och även de amerikanska lagren av etanol. Även priset på biodiesel har ökat något under september jämfört med augusti. Exporten minskade till alla destinationer, men minskningen var störst till USA på grund av ändrade skatteavdrag. Priset på HVO ökade också under september jämfört med augusti. Ökningen i pris skedde i alla tre kategorierna. Priset är nu det högsta sedan 2023. Generellt är tillgången på marknaden låg efter att aktörer har köpt upp drivmedlet inför att flera raffinaderier har planerat underhåll under fjärde kvartalet.

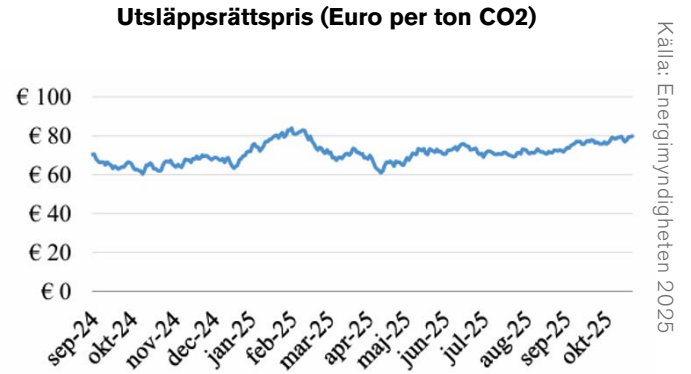
Även priset på SAF, förnybart flygbränsle, ökade under september jämfört med augusti. Det råder osäkerheter varför aktiviteten på marknaden är låg. Det kan bero på att de flesta aktörer nu har köpt sina inblandningskvoter för att uppfylla ReFuelEU Aviation.

Fasta biobränslen

Vi ser åter något stigande fjärrvärmepris. Tillgången på biobränsle har dock förbättrats och kostnadsläget har stabiliserats vilket bör ge förutsättningar för en mer förutsägbar prisutveckling framöver. Den förbättrade tillgången på biobränsle beror bland annat på att föregående vinter var ovanligt mild.

EU ETS

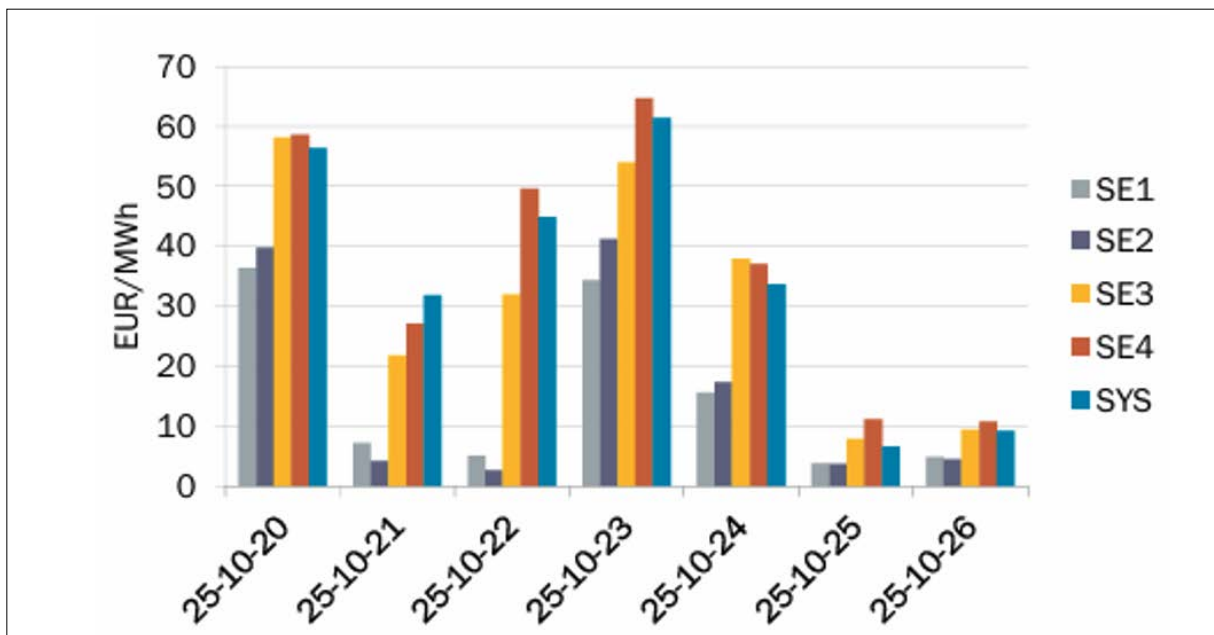
Den senaste månaden har priset på utsläppsrätter stigit med knappt 2 procent sedan senaste marknadsbrevets publicering och ligger nu på ca 80 EUR per ton CO₂. Att priset ökat härleds inte till någon specifik faktor, utan mest sannolikt är att priströrelsen reflekterar systemets utbud- och efterfrågemekanismer och inte någon extern faktor.

Elpriser

I vecka 43 sjönk systempriset med 28 procent jämfört med föregående vecka och veckomedel landade på 34,8 EUR/MWh. Spotpriset i elområde SE₁ ökade med 63 procent där medel blev 15,3 EUR/MWh. I SE₂ steg spotpriset med 141 procent och veckomedel var 16,2 EUR/MWh medan spotpriset minskade med 65 procent i SE₃ där medel blev 31,6 EUR/MWh. I SE₄ sjönk spotpriset med 64 procent där medel blev 37 EUR/MWh. Den tillgängliga kärnkraften låg på i genomsnitt på 65 procent i Sverige, medan vindkraftsproduktionen steg med 7 procent.

Spotpriser Sverige och systempriset på Nord Pool

Källa: Energimarknadsinspektionen 2025

”Sverige har chansen att bygga ett hållbart energisystem. Lantbrukarna är redo”

Publicerad i Sydsvenska Dagbladet den 15 oktober 2025

Med biogas kan lantbrukare omvandla restprodukter till el, värme och biogödsel. Regeringen måste visa att den menar allvar med klimatmål, beredskap och livsmedelsstrategi, skriver företrädare för berörda branschorganisationer och företag.

När Naturvårdsverket nu väljer att ta bort investeringsstödet för gårdsbiogas, hotas en teknik som redan finns på plats, som fungerar och som kan göra stor skillnad för hela samhället.

Ett enda pennstreck, ett beslut bakom ett skrivbord, riskerar att radera en av Sveriges mest konkreta lösningar på både klimatkrisen och landets energiberedskap.

Samtidigt som Sverige brottas med effektbrist, ett beroende av importerad mineralgödsel och en sårbar livsmedelsförsörjning, står lantbrukare redo att investera i biogas – en lokal, cirkulär och klimatsmart energikälla som ger egenproducerad el och värme. Men utan rätt villkor stannar omställningen på gårdsplanen.

Sverige sitter på en outnyttjad skatt i form av biobaserad energiproduktion. Den skulle kunna bidra med uppemot 50 TWh – en enorm potential, sett mot att Sveriges samlade produktion var 169,3 TWh förra året, enligt Energimyndigheten.

Här rymms allt från större kraftvärmeverk och industriella mottrycksanläggningar till småskaliga gårdsanläggningar för biogas.

Dessa kan bidra med både el, värme och biogödsel, som i sin tur ersätter fossila importerade alternativ och gör stor klimatnytta. Biobaserad energi är inte bara en förnybar resurs – den skapar jobb, stärker landsbygden och driver på cirkulär ekonomi, där restprodukter från jord- och skogsbruk får nytt liv.

På svenska gårdar finns redan resurserna: gödsel, kunskap, vilja. Med biogas kan lantbrukare omvandla restprodukter till el, värme och biogödsel – direkt på plats.

Det är ett kretslopp som minskar klimatutsläpp, ersätter fossil energi och gör oss mindre beroende av importerad mineralgödsel. Det är lokal energi, lokal nytta och lokal beredskap.

Och det är något som lantbrukare redan är redo att investera i – om bara regeringen ger dem chansen.

Naturvårdsverkets besked kom plötsligt, bara två veckor innan nästa ansökningsrunda för investeringsstöd från Klimatklivet. Precis före regeringens budgetproposition, i vilken det bland annat aviserades samlade insatser för investeringar i fossilfri elproduktion och förstärkningar av energiinfrastrukturen.

Regeringen menar också att det behövs bättre balans mellan elproduktion och elanvändning i alla delar av Sverige samt hög och stabil överföringsförmåga.

Många lantbrukare har dessutom redan påbörjat projektering, anlitat konsulter och planerat investeringar. Nu står de där med en påbörjad investering, men utan stöd och utan svar.

Beslutet bygger på en ännu intern ofärdig rapport och använder utsläppssiffror som avviker från EU:s egna regler.

Det innebär att Sverige, i praktiken, gör det svårare att bygga biogas än vad EU kräver, trots att EU pekar ut biogasen som en nyckel i den gröna omställningen.

Att i detta läge strypa stödet till dessa investeringar, utan politisk prövning, är inte bara ett misstag – det är ett svek mot alla de lantbrukare som vill vara en del av lösningen.

Även flera storskaliga gödselbaserade anläggningar för flytande biogas som planeras riskerar att bli utan stöd med den nya striktare metoden. Det kan knappast vara regeringens ambition.

Därför uppmanar vi regeringen att justera Klimatklivets regler så att energinytta, beredskap och cirkularitet också räknas.

Om Klimatklivet inte kan ändras, förstärk andra stödformer – som Jordbruksverkets beredskapsstöd eller Kraftlyftet. Ge tydliga besked om framtidens stöd för gårdsbiogas.

Sverige har chansen att bygga ett hållbart energisystem, från grunden. Lantbrukarna är redo. De har viljan, kunskapen och resurserna. Nu är det upp till regeringen att visa att man menar allvar med klimatmål, beredskap och livsmedelsstrategi.

Palle Borgström, LRF:s förbundsordförande
Alarik Sandrup, näringspolitisk chef Lantmännen
Maria Malmkvist, vd Energigas Sverige
Anna Törner, vd Svebio Svenska Bioenergiföreningen
Elina Matsdotter, hållbarhetschef Scan Sverige
Helena Markstedt, näringspolitisk chef Arla

Foto: Pixabay

”Biodrivmedel är inte problemet utan en del av lösningen”

Publicerad i Land Lantbruk den 25 oktober 2025

Biodrivmedel är inte problemet – de är en del av lösningen. Att underminera dem är ett strategiskt misstag med långsiktiga konsekvenser för Europas klimatmål, industriella resiliens och globala konkurrenskraft. Det skriver flera företrädare för bioenergiindustrin.

Inom EU konsumeras omkring en miljard liter fossila bränslen varje dag. Sedan 1990 har transportsektorns utsläpp inom EU ökat med cirka 30 procent – det är den verkliga utmaningen. För att nå klimatmålen kommer vi behöva öka takten på elektrifieringen av fordonsflottan. Men flytande bränslen kommer vara den dominerande energikällan för både marktransporter samt för flyg och sjöfart länge än. Om vi menar allvar med att minska transportsektorns klimatpåverkan måste vi alltså även ersätta fossila bränslen med biodrivmedel. Förutom att minska utsläppen stärker de dessutom tillväxten, energisäkerheten och minskar importberoendet.

Därför är det minst sagt förvånande att miljöorganisationen Transport & Environment (T&E) inför COP30 har valt att kampanja mot biodrivmedel baserat på sin rapport [“CrOP30: Why burning food for land-hungry biofuels is fuelling the climate crisis.”](#) Man attackerar biodrivmedel så aggressivt att man nästan kan undra om organisationen råkat ut för en ”hostile takeover” (”fientligt övertagande” på svenska).

T&E hävdar att biodrivmedel idag ur ett globalt perspektiv släpper ut cirka 16 procent mer växthusgaser än de fossila bränslen de ersätter. Anledningen, menar de, är att produktionen skulle kräva omkring 20 miljoner hektar ny åkermark.

De påstår vidare att den mark som i dag används för biodrivmedelsproduktion istället skulle kunna föda 1,3 miljarder människor, jämfört med FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation FAO:s uppskattning att cirka 800 miljoner människor led av undernäring år 2022.

Men en närmare granskning av FAO:s data visar en annan bild. Varje år används 1,4 miljarder hektar åkermark – 23 gånger Frankrikes yta – till att producera mat som aldrig äts upp. Det verkliga hindret för en hållbar energiomställning är alltså inte biobränslen, utan matsvinn. Dessutom ligger ytterligare 162 miljoner hektar jordbruksmark globalt i träda och skulle kunna utnyttjas mer effektivt.

Med T&E:s egen logik skulle det krävas ungefär 800 miljoner hektar för att ersätta hela transportsektorns nuvarande bränsle-

behov med första generationens biobränslen.

Ändå används idag endast cirka 0,5 procent av världens jordbruksmark för grödor som blir biodrivmedel – och eftersom endast omkring 40 procent av bioraffinaderiernas produkter faktiskt blir bränsle, är den verkliga andelen mark som används till energigrödor närmare 0,3 procent av den globala jordbruksmarken.

T&E vänder sig även mot vattenåtgången för produktion av biodrivmedel. Men vattentillförseln till jordbruksmark sker primärt av den nederbörd som faller över den, oavsett vad som odlas. Det vattnet ”förbrukas” inte – det förblir en del av vattnets naturliga kretslopp.

Biodrivmedel är bland de mest reglerade energislagen i världen. Förnybartdirektivet (RED), som styr deras användning inom EU, ställer strikta hållbarhetskrav som enligt lag måste verifieras av oberoende tredje part. Dessa regler har utvecklats av många experter och noggrant granskats av EU-kommissionen, medlemsstater och Europaparlamentet.

Sådan lagstiftning säkerställer att biodrivmedel som produceras och används inom EU uppfyller de högsta standarderna – vilket skyddar både biologisk mångfald och kolförråd, samtidigt som den främjar cirkulär resursanvändning. Andra generationens biobränslen från rest- och avfallsmaterial expanderar dessutom snabbt och erbjuder ännu större klimatnytta med minimal markanvändning.

Europas bioekonomi står vid ett vägsval. EU har den teknik, de råvaror, det kapital och den infrastruktur som krävs för att bli världsledande inom hållbara biobaserade lösningar. Men det kommer bara att ske om beslutsfattarna väljer en strategi som stödjer befintliga investeringar, stimulerar efterfrågan och säkerställer rättvis konkurrens. Det tvivelaktiga innehållet i T&E:s rapport riskerar att hindra utvecklingen av hållbara alternativ och kommer därmed att fördjupa Sveriges och EU:s enorma beroende av importerad fossil energi.

T&E kritik mot biodrivmedel är en gåta. Biodrivmedel är inte problemet – de är en del av lösningen. Att underminera dem är ett strategiskt misstag med långsiktiga konsekvenser för Europas klimatmål, industriella resiliens och globala konkurrenskraft.

Charlotte Elander, VD, Energifabriken
Mattias Goldmann, VD, ansvarig fordon-, bränsle & beteendefrågor, 2030 Sekretariatet
Alarik Sandrup, Näringspolitisk chef, Lantmännen
David Hild, VD, Fly Green Fund
Anna Törner, VD, Svensk Bioenergi